

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 cor.
pe 1/4 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.

N-ri de Duminecă pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:
de un șir garmond: prima dată 14
bani; a doua oară 12 bani; a treia
oară 8 b. de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.
Scrisori neîncadrate nu se primesc.

Entusiasm și Interes!

Viena, 19/III, 1904.

Lupta naționalităților austriace contra hegemoniei nemțești, pare că a pornit din nou cu avânt și putere mai mare, cu mai multă inspirație și dragoste pentru idealul absolute libertăți naționale. Dintr'un colț până în celalalt se ridică glasurile popoarelor și într-o suflare, cu toții cer sus și tare, introducerea astorfel de legi și instituțiuni cari să garanteze pe vecie întărirea elementelor naționale și progresul pe baza puternicilor principii etnice.

Parlamentul vienez, este un câmp de bătăc.

Preludiile acestor lupte parlamentare au fost de toți cunoscutele escese de stradă începute la Praga și continuate la Viena. S'a fost un mare noroc că furia agitației n'a mers atâta de departe încât sfârșitul să nu fie o mare baie de sânge cu foc și cu emor.

Nu voesc să caut motive nici pro nici contra. Dacă oare lupta începută la Praga contra studențimei germane justifică toate principiile moralității? Constat numai, că deși deputații cehi au dat o proclamație pentru potolirea esceselor de stradă, totuși isvorul lor a fost începerea luptei din parlamentul care peste două zile se deschidea și deci, cunoscută fiind ușoara impresionabilitate a masselor agitate, au fost de ajuns niște împrejurări esteriore, ca purtarea chipielor și a panglicelor Burșilor și plimbările lor corporative prin centrul orașului, pentru-ca agitația să devieze în brutalitate.

Răspunsul esceselor din Praga a fost punerea în activitate a vechii grandomanii germane de a se considera absoluți stăpâni ai Almei mater vienezese, și întrun elan de furie absolutistă cu lupte brachiale au încercat de a scoate din incinta universității toate elementele negermane, cari vezi doamne, murdăresc caracterul pur german al acestei matroane a științelor. Magnificența sa Domnul Rector însuși răsbunătorul, a dat ordin să scoată din aula universității toate tablele, afișurile, proclamațiile negermane și de a lăsa singure domnițoare tablele și afișurile stăpânilor universității, acele ale germanilor.

Nemulțumirea studențimei negermane a fost mare, și ocupată fiind, s'ar putea zice militărește, estrada universității de comilitoni germani, au urmat adevărate lupte de baricadă a căror rezultat au fost capete sparte, brațe rupte etc. etc.

Spectacol gratis și interesant. Un grup de tineri români cu inimă și entusiasm pentru binele național — desinteresat — inspirați de idealul egalei îndreptățiri — au găsit cuviință ca dimpreună cu studențimea

italiană și slavă să predea Mag. Sale D-lui Rector următorul manifest:

„In urma evenimentelor de astăzi dela universitate, studențimea italiană, română și slavă dă următoarea, unanim luată, rezoluție:

Studenții slavii, italienii și românii sunt pătrunși de firma convingere că ei nici din partea Magnificenței Sale d-lui rector, nici din partea vre-unui înalt senat academic nu sunt considerați egal îndreptății de civi academici ca și comilitonii germani.

Această convingere reese din următoarele.

Nici Magnificența Sa, nici vre-un înalt senat academic n'a respins de multe-ori repetata afirmare a studențimei naționale germane, că ei, d-nii de casă ai Almei mater vienezese, consideră pur și simplu drept oaspeți pe negermani. Această tăcere a rectorului și a înaltului senat academic dovedește identificarea lor cu sus numitul punct de vedere al studențimei germane.

Studențimea națională germană atât în chestiile naționale cât și studențești, fără considerare, poate să aranjeze manifestațiuni pe teritoriul academic, ba chiar sub egida organelor academice. Studențimei negermane nici odată nu i-s'a permis lucrul acesta și s'a întâmplat chiar că din partea național-germană s'a făcut încercare să se oprească întrebuințarea limbii materne Slavilor și Italianilor.

S'a întâmplat ca studenții singularici slavii să fie dați afară din aula de cete puternice de studenți național-germani, după-cum și astăzi li-s'au întâmplat celor două grupe de studenți italieni, ceea-ce nici-odată, pedeli de și erau întotdeauna în număr complet de față, nici n'au încercat chiar să impedece. Ba s'ar putea afirma, că purtarea lor într-o-cât era obiectivă, vecinic avea un acuziș în contra studențimei slave — fapt astăzi destul de clar observat. Așa numitul „comitet de douăspre-zece“ compus exclusiv din studenți germani, își atribuie un oare-care drept de supraveghiere asupra tuturor (așa-dar și asupra negermanilor) studenților și depinde doar de grațioasa lor bunăvoință, dacă la anumite ocațiuni vre-un student român slav sau italian poate să zăbovească pe teritoriul academic. Despre aceasta nu se poate ca autoritatea academiei să nu aibă cunoștință, deoarece-ce de repetate ori s'a protestat în contra acestui abus. Magnificența Sa nici odată n'a găsit de cuviință să păsească în contra acestor neîndreptățiri.

Considerând acestea, ceea-ce prin nici o afirmare nu se pot contrazice: studențimea italiană, slavă și română întrunită pretinde dela Magnificența Sa domnul rector, ca domnia-sa să dea o declarație sârbătorească în scris care în formă de proclamație să fie afișată pe tabla neagră și care să culmineze în aceea că, la universitatea din Viena nu există nici domni de casă nici oaspeți, ci numai studenți absolut egal îndreptății. Această declarație are să combată clar, respicat și fără dublu înțeles punctul de vedere național-german și să pue odată capăt grandomaniei lor. Pe de altă parte organele academice au să îngrijască să nu rămăe numai frasă declarațiunea aceasta și ca sus-numitul abus în chipul acesta să fie șters cu desevîrșire.

Comitetul executiv al studențimei slave, italiene și române.

Răspunsul la acest manifest a fost depărtarea tuturor tablelor și afișelor, așadară și a celor germane, din aula universității.

Cu toate acestea, chestia departe de a fi închisă, negermanii voesc să ducă lupta

până la sfârșit întru triumfarea frumoaselor principii, susținute de demnul avânt al unor suflete tinere și nobile — Universitatea într'aceea s'a închis — chiar afacerile administrative să resolvă prin postă, autoritățile ș'au închis porțile — ear agitațiunile de stradă neavând nici un reson în mijlocul unei populații filo-germane — același comitet al naționalităților a mai adus următoarea decizie:

Comitetul esecutiv al studențimei italiene române și slave dela universitatea din Viena declară că toți comilitonii lor sunt decisi a duce lupta pentru egala îndreptățire a tuturor națiunilor reprezentante din Cislaitania, cu bărbăție înainte — până când această egală îndreptățire va fi recunoscută formal din partea înaltelor autorități academice; de oarece cătă veme guvernul se opune de a rezolva chestiile universităților cehești, italiene și slovene, așa după cum de zeci de ani voința poporului înzădar o cere — se vede studențimea academică italiană, română și slavă necesită a păși în toate chestiunile ca civi academici egal îndreptățite și nu ca oaspeți primiți din marinositate.

Comitetul executiv a decis mai departe în timpul acestor manifestațiuni să încetă să se manifeste în timpul acestor manifestațiuni și că astfel comilitonilor le este imposibil a manifesta demn pentru sfinta lor cauză, pe teritoriul academiei: să încunjure, până la deschiderea universității, ori-ce ostilități.

Până aicea partea cea frumoasă și entusiastă, căci de aci înainte nori negri, adieri medievale întunecă și răsolesc activitatea pornită din sentimentele sincere ale unei părți a tinerimei universitare române.

Poate să fie două luni când unele chestii politice ne îndemnaseră să convocăm pe unii tineri, al căror interes pentru mișcările naționale cunoscut este și în liniște și fără sgomot să ne constituim într'un restrîns comitet a cărui menire era luarea unei atitudini oare-care vrednică de tinerimea română în toate chestiile de interes public cari direct sau indirect atingeau și tinerimea noastră universitară.

Agitațiile ultime le-am considerat deci de bine venite, ca accentuând pe de-o-parte și elementul românesc dela Alma mater vienezese, sâriind pe de altă parte în ajutorul aliaților nostri naturali, a Italianilor, cărora în aceeași zi de două ori li-s'a fost interzis întrebuințarea limbii italienești în aula universității, să ne satisfacem și noi sentimentul cel mai elementar de a fi considerați civi academici egal îndreptății. Am subscris deci sus numitele manifeste.

Eată motivele:

1. Am considerat pretinderea egalei îndreptățiri a tuturor civilor academici, de cel mai justificat și elementar principiu de morală, în statul poliglot Austria, unde afară de universitatea cehă din Praga și cea poloneză din Leov, nu există alte universități de cât de cele cu limba de propunere germană — susținute din fondurile statului austriac.

2. N'am considerat întreprinderile noastre drept o alianță politică cu Slavii (Bucovinenii trăesc rău cu Rutenii, cari de alt-fel au declarat că nu iau parte la nici o agitație studentească), ci considerând că interesele noastre, în acest punct, se identifică cu interesele slave, am mers mână în mână cu ei.

3. Am ținut de sfântă datorință de a ne ridica glasul nostru și a protesta acolo unde cei mai sinceri și iubiți aliați ai noștri, Italienii au făcut-o cu atât mai mult cu cât și propria lor dorință a fost și ne-au cerut direct aderența noastră. Fără îndoială am avut motive destul de grave de a eși odată din lincezeala de până acum și când toți ceilalți cer, să cerem și noi, să ne mai mișcăm și noi membrele amorțite.

Dar eată drăcia dracului! Aceia care erau mai chemați, în adevăratul sens al cuvântului, îndreptățiți să dea sus-numitele declarații, trăsesc din senin în «abendblaturile» vienense — următoarea?...

„Onorată redacțiune! Subscriși să roagă să rectifică notația apărută în prețitul D-Voastră jurnal din 13 a. l. c. No 5456 sub titlul „Die Demonstrationen vor der Universität.“ E neadevărat că a existat sau că există peste tot un comitet executiv al studenților români din Cislaitania, deci neadevărat că un astfel de comitet ar fi luat vre-o poziție, de ori-ce natură ar fi aceasta față de demonstrațiile din loc. Cu deosebită stimă Dr. teol. V. Sesan, cand. jur. m. p. A. Sbierra cand. ing. m. p. M. Scraba cand. ing. m. p. I. Andreiescu, cand. forest. m. p. E. cav. de Cercavschii, stud. jur. m. p. Leon Holco, cand. forest. m. p., I. Marian, cand. cult. techn. m. p. F. Kröl, cand. forest. m. p. I. Iliuț stud. ing. m. p. St. de Isar, cand. forest. m. p. M. Dobrovolschi stud. forest. techn. m. p.

Las aprecierii marelui public românesc — această eroică desarmare — căci eu... eu ce să zic, n'am de cât lacrimi de milă și compătimire pentru toată afacerea.

Străinul s'a convins ce lanțuri de fer leagă unirea studențimei.

Domnii profesori, cari dela subscrierea manifestului nu-i mai salutau cu atâta respect pe comilitonii noștri — fac earăși complimente a la Turque, guvernul va însemna cu cerneală roșie numele ilustrilor patrioți și ți-nțe băete, oase au să fie berechet:

Și »Tu felix Austria nube« raiu, nu glumă.

Mi-se pare că materialismul timpului a cuprins cu brațele-i de ghiață toate straturile societății — și singura care ar fi fost să fie ferită de acest monstru — tinerimea — a cărei temperament, entuziasm și idealism ar fi fost să înlocuiască toată pierderea — s'a închinat steagului.

Onoare excepțiilor.

Radium.

Asentări cu vârsare de sânge.

Uneltirile perversilor socialiști ovrei își dau deja roadele. Atâta au tot prostit acești agenți fără suflet poporul, în cât acesta într'adevăr a crezut că făcându-se socialist, nu mai trebuie să plătească dare nici să dea cătane.

Incepându-se deci acum asentările mulți au crezut că li-se face o nedreptate și s'au opus executării legii.

Astfel s'a întâmplat Luni în **Chișineu**, unde erau aduși la asentare feciorii din comunele românești *Socodor*, *Nădab*, *Sinte*, *Cinteu* și *Chereluș*.

Vezându-se mulți la un loc, tinerii au prins curagiu și n'au mai vrut să intre în sala de asentare, ci au primit cu huiduieli și petri pe sergentul de geandarmi care i-a invitat să meargă în sală.

Geandarmii au folosit atunci armele. Pe cei cari s'au împotrivit, i-au rănit cu baioneta și după cum spune un ziar local, *câți-va feciori au fost străpunși*. Cei mai mulți tineri au intrat atunci în curtea prețurei, alții însă au luat-o la fugă prin comună, și unii au intrat să jefuiască prăvăliile. Geandarmii s'au luat însă după ei, i-au prins și pe 8 dintrînșii i-au arestat.

Trist.

Guvernul francez și congregațiunile catolice.

De când a ajuns în fruntea guvernului francez prim-ministrul Combes, un dușman pronunțat și implacabil al bisericii, năsuința de a despărți pe aceasta de câtră stat s'a urmărit eu un zel și mai înfocat ca sub ministerul Waldeck-Rousseau. Inverșunare mai mare nu s'a întâmplat poate numai pe timpul așa numitului regim de teroare în revoluțiunea franceză. Ce a dat prilej la atacul guvernului contra diferitelor ordine călugărești, atac, pe care guvernul și partizanii săi îl numesc defensivă contra atacului chiar al congregațiilor, pe care acestea l-au îndreptat contra Republicei? Se zice, că în școalele călugărești se creșteau mereu generațiuni dușmănoase actualei forme de stat, care n'au înțeles decât numai roaze, în cari se pregăteau viitori regaliști, într'o bună zi ne puteam trezi, că superba Republică a fost numai un vis, care de grabă s'a nimicit. Că biserica latină pretinde necondiționata respectare a autorității ca să aibă și ea autoritatea pe care în statul politic o reprezintă monarchia, este neîndoișos. Adevărat rămâne și faptul, că până când poporul, care mai eră alaltăeri divinizat pe cezari, a căror epocă de glorie în istoria Franciei s'a înrădăcinat adânc în sufletul simplu și sensibil al poporului, așa că și azi își aduce aminte cu înduioșire de acele zile mărețe, când Franția pășia falnic în fruntea națiunilor, — zic, până când poporul s'a împăcat cu noua stare a lucrurilor, până atunci biserica, și mai ales călugării, au rămas fideli tovarăși ai monarchiei. Este între atari împregiurări natural, că clerul să ofteze mereu după restabilirea ordinii de stat anterioare de oare-ce spiritul simplu natural al democraticei Republice nu face deosebiri între concetățeni, și diferitele clase sociale, nu tolerează ceremonii și multă etichetă, dar mai ales îi este urgisită autoritatea. Clerul care din cauza asta încă a pierdut mult din tradiționala-i vază, nu se mai poate încălzi, ci dorește curtea de altă-dată, și se simțește nebagat în seamă, dat în laturi, desconsiderat — ceea-ce nu se poate admite, și asta este, ce-l doare.

Așa se explică de ce preoțimea rurală este adversară secretă, ear călugării dușmanii deschiși ai Republicei.

Este de sine înțeles, că simțind guvernele franceze pericolul, ce amenința serios Republica, să ia măsuri pentru a paraliza acțiunea cinurilor călugărești pe terenul instrucțiunii publice. Știm, cari au fost măsurile acele drastice radicale ce e drept,

dar eficace, întreprinse de guvernul Waldeck-Rouseau prin proiectul de lege pentru confiscarea dreptului de instrucțiune publică congregațiilor. Dar Waldeck-Rouseau n'a avut timp să execute legea prohibitivă, ce a creat, având aceasta să o îndeplinească urmașul său, faimosul Combes, care apoi a pornit adevărată razzie contra ordinilor călugărilor.

Prim-ministrul Combes a și corăspuns de deplin așteptărilor socialiștilor atești, deși odată era acuzat de susținătorii săi, cari într'un rînd, încurajați de șirui strălucit al rezultatelor, obținute de șeful lor francmason cu forța și violența, au cerut și cassarea creștinismului în Franția, — că nu procede cu destulă rigoare contra congregațiilor. Dar Combes s'a dovedit din cale afară destoinic, căci a regulat treaba învățământului public cum se cade.

Cu toată izbânda sa, raportată până aci în această materie, n'a putut rămânea fără eșec, căci în ședința camerei franceze la 15 Martie a pățit-o cu propunerea sa, de a confiscă dreptul instrucțiunii diferitelor congregațiuni *până în 5 ani*. Contra propunerii sale a fost admisă cu 282 contra 271 propunerea deputatului Gaillouy, că această confiscare să urmeze *în 10 ani*. Combes a simțit că solul i-se clătina sub picioare, de aceea a cugetat să-și întărească pozițiunea prin stoarcerea unei manifestațiuni ee încredere. Ear de asta a avut necesitate cu atât mai ales, cu cât și fostul ministru Millerand într'o interpelațiune încă ataca strășnic guvernul oscilant al lui Combes. S'a auzit adevărat earăși acuză în contra lui, că premierul francez nu mai lăce alta decât poartă mereu rășbol contra congregațiilor, neglijând alte chestiuni sociale. În urma atacului acestuia se ridică numai decât *Jaurès*, improvizând iute un simulacru de apărare șefului său, ear deputatul *Bienvenu* a propus că parlamentul aprobă politica guvernului și își exprimă încrederea pentru energia, cu care guvernul urmărește acțiunea socială, ear ori-ce propunere ce ar avea de scop amânarea acestei acțiuni, o respinge. Propunerea lui *Bienvenu* a fost acceptată cu 284 contra 265, adevărat cu o majoritate de abia 19 voturi, ceea-ce înseamnă, că guvernul nici decum nu se mai bucură de încrederea camerei de mai nainte.

Când ne cugetăm, că guvernul se bucura totdeauna de o majoritate considerabilă în parlament că pe lângă guvern sunt grupate elementele destructive: socialiștii și republicanii extremi, nu este speranță ca ministrul Combes să se poată menține lung timp în fruntea afacerilor publice ale țării. Căci dacă și elementele mai moderate ale socialiștilor și republicanilor iau poziție contra guvernului, acuzându-l, că afară de persecutarea congregațiilor altă nu face, ceea-ce ei esplică ca o incapacitate vădită a guvernului, atunci trebuie să credem că steaua lui Combes este în apunere.

Din Dietă.

— Ședința dela 20 Martie n. 1904. —

În ședința sa de azi camera a primit ambele proiecte pentru contingentul recruiților pe anul 1904. Discuția, la care a luat parte Egri György, Szederkényi, Nessi Pál și ministrul pentru apărarea țării Nyiri, a fost foarte scurtă.

Președintele Jakabffy deschizând ședința, dă citire protocolului ședinței trecute. După autenticarea lui, ministrul-president Tisza prezintă proiectul său de buget referitor la renovarea și repararea Teatrului Național, după care urmă primul punct din ordinea de zi: proiectul pentru stabilirea contingentului de recruți pe anul 1904.

Primul orator este **Egri Béla**, care combate pe rând toate afirmațiile vorbitorilor guvernamentali, zicând că datorința defensiunii comune nu porcede din sancțiunea pragmatică. Face o scurtă reprivire istorică asupra trecutului; provocându-se la legile referitoare la chestia asupra căreia discută, începând la 1525 și cuprinzând în seria argumentațiilor și sancțiunea pragmatică, cere să se dovedească, că obligativitatea țării comune nu incumbă și Ungariei; că dacă ar cădea și în sarcina ei, de sigur că nu pe baza pragmatice. În legătură cu asta se ocupă și de însăși sancțiunea pragmatică, demonstrând pe baza celor întâmplate în dieta maghiară la 48, că expresiunea «pragmatică sancțiune» s'a furisat în legile dela 1848.

La fine declară că nu primește proiectul prezentând în numele soților săi un proiect de rezoluțiune.

Președintele declară discuția de încheiată, în urma căreia ministrul Nyiri răspunde tuturor oratorilor cari au participat la discuțiune în general, rugând camera să respingă proiectele de rezoluțiune, adoptând proiectul său.

Raportorul ne mai luând cuvântul, se declară că

Bakonyi Samu, care declară pe scurt că partidul său tot-deanna va lupta pentru comanda maghiară.

Szederkényi și **Egri** persistă pe lângă primirea proiectelor de rezoluțiune prezentate de diferiți oratori în decursul dezbaterii dar Camera le refuză, acceptând proiectul de recruților în general.

La dezbaterea specială **Szederkényi** pretinde folosirea expresiunii: armata maghiară în titlul proiectului, ceea-ce ministrul **Nyiri** respingând, camera primește titlul original, și proiectul este admis fără discuție.

După pauză urmează proiectul pentru contingentul de recruți pe anul 1904.

Raportorul **Münich Aurel** recomandă proiectul pentru primire.

Nessi Pál ocupându-se de educațiunea militară, declară, că nu votează nici contingentul, din cauză că honvezii se cresc în spirit austriac, căci până când altă-dată honvezii puteau peregrina la monumentul dela Arad, asta azi este deja absurd.

Szederkényi zice, că întreaga organizațiune militară e o formală negare a parității austro-maghiare.

Cu asta dezbaterea s'a terminat.

După lămuririle ministrului de resort **Nyiri**, proiectul este admis în general.

La discuția specială participă **Nessi** și **Szederkényi**.

Nessi Pál cere, ca școalele reale să rămână acolo unde sunt de present și să nu fie mutate la marginile țării.

Szederkényi întreabă pe ministru, când va prezenta proiectul pentru apărarea țării, deoarece-ce este vorba de concesiunile să fie cuprinse într'însul.

După-ce răspunde **Nyiri** la întrebarea lui **Szederkényi** președintele încheie discuția iar proiectul se admite.

Urmează stabilirea ordinei de zi pentru ședința de mâine. Președintele propune ca mâine să urmeze la ordinea de zi dezbaterrea asupra proiectului apropiat. Baro-nul **Kaas** întreabă, dacă în acesta se va cuprinde și ridicarea listei civile.

Contele **Tisza** constată, că în privința asta camera poate decide separat. Insuși ridicarea listei civile o consideră de foarte necesară dar se alătură la părerea, ca aceasta să fie discutată în cadrul proiectului pentru buget.

Thaly Kálmán, roagă pe ministru president, ca în privința asta dînsul să facă primul demers.

În urma asta camera acceptă ordinea de zi propusă de președinte, care ridică ședința.

Discursul de tron japonez.

Tokio, 21 Martie. Micadul a deschis sesiunea extra-ordinară a parlamentului prin un discurs de tron, în care a arătat că relațiile față de puterile garante sunt tot mai amicabile. Guvernul a inițiat pertractări cu Rusia, dar în lipsa sincerității din partea Rusiei, am fost nevoiți a recurge la hotărîrea armelor. Acum nu mai putem retrăi, până ce războiul nu-și ajunge scopul. Micadul în sfîrșit face apel patriotic către toți supușii, să conluere cu puteri unite la ridicarea gloriei imperiului și roagă parlamentul, să adereze la programul financiar al guvernului.

După terminarea discursului de tron, micadul în cuvinte recunoscătoare a făcut amintire despre trupe, cari în momentul acesta, în condițiuni estreme de grele, dau dovada de statornicie și curagiu. Dieta a primit răspunsul la Mesagiul, în care se asigură Impăratului aderența parlamentului și se amintește că Rusia a călcat tratatul încheiat cu China.

La sərbătoarea de deschidere a fost de față și moștenitorul de tron și o parte mare a corpului diplomatic.

Tulburări în Chereleș.

Inscrierea bărbăților în vîrsta dela 20 de ani în sus, cu scop de a se face statistica în vederea reformei electorale, a fost primită și la Chereleș, pe lunca Aradului, în același chip ca la Zarand. Tîrăni, seduși de uneltirile Jidovilor socialiști, au crezut că e vorba de vre-o blăstămăție administrativă și ast-fel s'au strîns și amenințat pe slujbașii cari făceau inscrierea, deși notarul Ilie Balta blînd și cuminte le-a esplicat a-facerea.

Nu s'a făcut liniște de cât după-ce s'au dus geandarmii la fața locului, precum s'a dus acolo și procurorul Dr. Meszlényi.

Telegrame.

Demisiunea ministrului president Körber. Viena, 21 Martie. În cercurile parlamentare se dă ca sigură știrea că ministrul președinte **Körber**, și-a dat demisia. Antecedentele crizei izbucnite pe neașteptate sunt următoarele:

Situația guvernului, în urma atitudinii Polonilor, a ajuns în stadiu critic. O delegație a clubului polonez s'a prezentat adecă ieri dimineața

la ministrul președinte **Körber**, dându-i de știre, că partidul are animosități hotărîte în contra împrejurării ca membrii delegației să fie aleși azi după-amezi orî mâine în ședință extra-ordinară a Reichsratului. **Körber** și-a dat expresiune mirării, că un partid serios îi face lui greutăți în aceasta și i-a rugat pe Poloni să-i aștepte răspunsul lui pe după-ameaz. **Körber** după-ameaz la 3 ore s'a dus la Impărat în audiență. Audiența s'a terminat la 3¼ și după-ce **Körber** s'a rentors, a început tratări cu comitetul executiv al partidului polonez. Resultatul tratărilor nu se cunoaște, dar în cercurile parlamentare se susține, că situația lui **Körber** este sdruncinată.

O altă depeșă vestește, că **Körber** la audiența de ieri și-a prezentat demisia Monarchului. Se amintește deja și de urmașul lui, în persoana locțiitorul provincial al Galiciiei, contele **Potocki**, care de câte-va zile petrece în Viena. După o altă versiune **Körber** azi orî mâine va disolva Reichsratul.

New-York, 21 Martie. Vaporul «New-York» care pleca din American Rine, spre apus de Cherbourg, s'a înisipat. Cu mare greutate a putut să scape însă din strîmtoare și a ajuns astfel la Cherbourg, cu marfa și călătorii ce avea pe bord. Continuându-și drumul spre Southampton, aproape de Furtclas s'a ciocnit de vaporul «Asaye» care mergea spre India cu 400 călători. Ambele vase au suferit avarii, dar nu în așa grad în cât să nu-și poată urma drumul.

Londra, 21 Martie. Știri autentice desmint categoric aserțiunea de ieri a presei rusești privitoare la învingerea ce ar fi avut-o Japonia asupra Rusiei împotriva: la Jalu au fost bătuiți Rușii și prinderea celor 1800 Japonezi este o simplă invenție.

Se crede tot mai mult că între China și Rusia are să izbucnească un războiu.

Atitudinea Chinei. Petersburg, 21 Martie. După depeșe sosite din Peking, atitudinea Chinei, inspiră tot mai multe îngrijiri. Prefectul orașenesc și ministrul de externe principele **Natu**, a concentrat în jurul Pekingului la vre-o 20,000 oameni, pe cari afirmativ japonezii i-au instruit.

Dublin, 22 Martie. Vasul cu vîntrele german «Monna» spre răsărit de Leutschift s'a ciocnit cu alt vas, «Lady Cairus». Acesta s'a scufundat îndată ear călătorii și persoanele de serviciu s'au înecat toți. «Monna» a ajuns, cu mare greutate, aici.

Londra, la 21 Martie n. Din Tiencin se telegrafiază, că dispozițiunea războinică a populațiunii chineze, este foarte ostilă Rușilor, așa că tot mai mult se întărește verosimilitatea, că China se va amesteca în războiu.

Petersburg, la 21 Martie. Căpitanul statului maior **Ivscov**, care a tradat secrete militare Japonezilor, după prealabilă eschidere din armată, a fost condamnat la moarte și executat.

Christiania, la 20 Martie. Căpitanul norvegian plecat la fața locului de războiu, a avut o întrevedere cu generalul **Kuropatkin**, care a zis că războiul va avea o durată de cel puțin 2 ani.

DIN ROMÂNIA.

Conferința dela cercul militar. Joi seara a avut loc la cercul militar din Capitală conferința dlui general Al. Anghelescu despre „Timpul de instrucție al infanteriei și idei pentru reorganizarea ei“.

Conferința a fost onorată cu prezența M. S. Regelui și A. S. R. Principelui Ferdinand, a dlui ministru de război și președinte al consiliului D. A. Sturdza, etc. Au mai asistat dl general Coandă și întreg consiliul inspectorilor generali care a fost convocat pe Vineri la ministerul de război.

Dl general Anghelescu a arătat că astfel cum e organizată astăzi infanteria corespunde tuturor cerințelor moderne ale unei armate bine organizate și deci reducerea termenului militar la doi ani în loc de trei, ar fi să avem un număr mai mare de soldați bine organizați militărește, pentru cari s'ar cheltui cu 845.376 lei mai mult de cât astăzi.

M. S. Regele, A. S. R. Principele și dl Dimitrie Sturdza au felicitat pe conferențiar. După conferință s'a servit un punch.

La orele 11.15 M. S. Regele și A. S. R. Principele au părăsit sala cercului.

Expozițiunea tinerimei artistice. Până acum s'au primit la Atheneu pentru expoziția „Tinerimei Artistice“, care se va deschide la 14 Martie, peste 50 de aderenți, între cari putem cita pe N. Grigorescu cu 4 admirabile lucrări inedite; d-na Cuțescu cu un foarte interesant studiu de nud care a figurat la Champs de Mars din Paris; 5 bronzuri de Gustav Purchner, un apreciat sculptor vienez, Mărculescu Grant, Popescu, Steriade din Paris, etc.

Războiul ruso-japonez.

Știri sosite din străinătate prin poșta.

— La 1 Martie depeșa generalului Zilinski cu data de 24 Februarie anunța că la râul Liuntangan(?) s'au aflat posturi fortificate și cu grajduri ale cavaleriei japoneze. La Pansen s'a dat peste un post de 4 japonezi, din cari trei au fugit, iar unul a fost ucis. S'au aflat cartușe cu o substanță explosivă necunoscută. Portul Elena, de care se spune că escadra japoneză l'a cercetat cu proiecțiuni luminoase, se află la Nord de Gensan (Coreea, coasta răsăriteană).

Știrea cea mai însemnată e că abia acum s'a descoperit că oficialii japonezi au spionat și fotografiat tot ce au voit dela Petersburg la Vladivostoc, dela Arhanghel și Kronstadt până la Odessa și Batum. În Odessa au fost o mulțime de spioni japonezi. S'au prins ofițeri deghizați în călugări la Volga, gata a arunca în aer un pod principal. Un ofițer din Petersburg povestește cum a călătorit odată în tren cu un japonez, foarte afabil și nostim și că la multe stații îi eșeau înainte japonezi, lucrători, cu cari vorbea și după plecarea din acea gară lua note. Chiar s'a mirat cum ofițerul japonez se punea în legătură cu asemenea inși de rind.

S'au descoperit japonezi servind pe la bărbieri, prin cafenele, pela particulari și în deosebi la militari superiori și cum că mai toți aveau aparate fotografice. La Odessa, într'o familie greacă, se afla ca servitor un major japonez, care avea aparate fotografice și bani din belșug.

— Crucea roșie rusească are un milion de ruble, adunat acum, și a trimis pe baronul Knoring la Berlin pentru a studia instalațiile dela Neubabelsberg (Potsdam) pentru a organiza el o expediție pe teatrul războiului.

— Admiratul Makarof ar plănui un atac contra flotei japoneze pentru a o slăbi și deci a ușora lucrarea flotei din Baltica. Rușii ar fi hotărâți a nu da piept cu Japonezii până nu vor fi 300.000 în Mandșuria. O armată rusă de 200.000 ar fi menită a ține în respect pe chinezi.

— Din Tokio se desminte că vasele japoneze ar fi suferit stricăciuni mari, căci se vor putea repara într'o săptămână fără a fi scoase în docurile uscate. — „Lokalanzeiger“ află că debarcări la gura laului nu se pot face din cauza gheței. — Makarof a poruncit să nu se risipească

munițiile pentru tunurile mari. — Japonezii, zice „Daily Cronicle“ vor să aibă usufructul tuturor proprietăților împăratului Coreei. Atașatul militar al Japoniei e numit consilier al ministrului de război coreean de Japonezi.

— „N. Fr. Pr.“ arată că știrile despre căderea Port-Arthurului s'au dovedit false; dar, „unde nu e foc, fum nu eșe“, deci situația acolo trebuie să fie foarte rea. Poziția Port-Arthurului e rău aleasă, căci flota îl poate bombarda din trei părți: de pe apă, și dela puncte, unde tunurile forturilor nu pot lovi; apoi tragerea indirectă de pe mare poate face daune grave orașului și clădirilor militare, ba chiar vaselor din portul interior. Ținerea Port-Arthurului e peste putință, dacă n'o fi având magazii pentru muniții sigure contra bombelor. De asemenea trebuie ca armele să aparate bine, în cari soldații să se poată odihni după oboselele luptei. Se pare că lipsesc. Nu s'a luat de asemenea măsuri de a face să nu poată lua foc acoperișurile. În asemenea condiții, față cu tunurile japoneze, cari bat dela 10—16 kilometri, dela N., V. și, e greu ca Port-Arthur să nu căză.

JAPONEZII.

Extrageri dintr'un studiu: Japonia, istorie după isvoare japoneze și schițe etnografice, de W. Koch.

... În legătura cu înlăturarea influenței pretești din școală e faptul că la poporul japonez ceremonii religioase joacă un rol secundar. Un autor nou (Globus, volumul 32, Nr. 4) a explicat fenomenul acesta ca o „incapacitate de a concepe idei abstracte“ ca o „lipsă de căutare după idei abstracte“. Aceasta este o eroare absolut fundamentală, de oare-ce facultățile intelectuale ale Japonezilor nu sunt mai înapoi nici cu un fir de păr de acelea ale națiunilor civilizate din Europa. Să facem onoare adevărului. Ce numeroase cercetări despre Japoneze nu cuprind acum scrieri istorice! În loc să relevăm aici propriile mele experiențe pe care le-am adunat în interval de șase ani de profesor de istorie, să vă jăduim un om care a petrecut timp de treizeci de ani ca medic în Japonia. El îmi scrie: „Aproape nu există popor la care profesorii și studenții să se ocupe așa de mult cu Spencer și cu alți filosofi ai timpului modern ca aici. Cine voeste să studieze psihologia unui popor trebuie să-l cunoască mai întâi temeinic limba. Și atunci chiar, o judecată sigură nu se poate face decât după mulți ani de observații temeinice. N'am văzut la Japonezi ură în contra străinilor, dar am observat purtarea rea a multor Europeni în Japonia...“

ATITUDINEA CHINEI.

Până acum războiul între Rusia și Japonia n'a avut nici un efect, nici o influență asupra neutralității celorlalte Puteri. Era teamă ca puterile europene să nu ia parte în război și până acum vedem că toți au rămas spectatori mai mult sau mai puțin interesați.

S'a crezut că Coreea poate să se aventureze în acțiune, dar' tratatul între Coreea și Japonia a dovedit că și pericolul acesta e înlăturat.

S'a crezut că Statele-Unite vor interveni, dar' atitudinea de până acum a lor și declarațiunile d-lui Roosevelt au probat că și America nu vrea să tragă sabia pentru unul din cei doi beligeranți. Ușor de înțeles, că toate acestea nu dovedesc cum-că până la finea doinei nu s'ar putea ca echilibrul să se sdruncine și neutralitatea să dispară.

Dacă nici un stat dintre cele interesante nu s'a mișcat până acum, este că șansele războiului nu par a se fi declarat în favoarea definitivă a nici unuia din cei combatanți.

Când însă pericolul ar fi evident, și victoria Rusiei ori a Japoniei ar jigni interesele altora, se prea poate ca chestiunea să se complice, mai ales dacă partea victorioasă nu va vroi să se resemneze la condițiunile impuse.

Dar, dacă pericolul nu s'a manifestat până acum din partea vre uneia din Puterile interesate, privirile sunt îndreptate spre China și teama există ca nu care cum-va imperiul ceresc să-și schimbe atitudinea. Atitudinea Chinei este enigmatică. Se știe însă ura cea veche a Chinezilor

în contra străinilor și posibil este ca într'un moment dat o manifestațiune ostilă să dea naștere la consecințe singeroase. Deja se răspândesc în China buletine revoluționare cari atîță populațiunea. Și pericolul pare a fi așa de evident, în cât legațiunile străine din capitala Chinei iau măsurile de urgență pentru siguranța vieții și își întăresc trupele lor de siguranță.

Apoi China a trimis trupe la nord, face pregătiri militare, se întărește, caută să profite de moment și vrea să proclame războiul străinilor.

Nota Statelor-Unite de acum cât-va timp în privința impunerei neutralității Chinei și a faptului de a se lua măsuri pentru siguranța străinilor, era prevăzătoare și la locul ei.

Un pericol din partea Chinei poate amenința ori când așadar' neutralitatea și Europeenii sunt destul de preocupați de aceasta.

PENTRU ABONENȚII NOSTRI.

Fiind spre finea quartalului, rugăm pe toți cei cărora le expiră abonamentul la 1 Aprilie n. să bine vouască a-și rănoi din vreme, încă de p'acum, abonamentul, ca astfel regulata expediție a ziarului să nu sufere întrerupere ori întârziere.

Jacem din nou atenți pe toți cititorii, că abonamentul este a se plăti anticipativ, deoarece-ce și noi d'as menî astfel trebuie să facem plățile. Să nu se simtă nimeni atins în încrederea ce trebuie să ni-o înspire dacă pentru regulatul mers al administrației ne am simțit îndemnați a trimite ziarul numai celor cari și-au plătit înainte abonamentul ori prin vre-o scrisoare ne-au avisat să i trimitem „Tribuna“... Îndeosebi prietini să nu fie supărați, ci să ne permită ca dacă pretindem punctualitate și sprigin, apoi în primul rînd pe ei să-i socotim datori a da exemplu în tot ce privește bunul mers al ziarului. Ea fără regulă administrativă, nu se poate susține un ziar, fiind prețul abonamentului singura noastră sursă de susținere.

Administrația „Tribunei“.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 22 Martie 1904.

— **Candidatul opoziției din Timișoara.** Se comunică din Timișoara, că cercurile opoziționale de acolo vor pune totuși candidat cu toate că Földes Béla, profesorul universitar, cărui îi imbiaseră candidatura — n'a primit-o. Acuma s'au hotărât a pune un candidat din localitate și anume ori pe profesorul dela gimnaziul piariștilor de acolo, Gseh Lajos, ori pe avocatul Muth Gáspár. După cum ni-se comunică, guvernul a trimis la Timișoara pe Șerban de Voila, fiind ceilalți agenți electorali: Pachomie și de Sombati ocupați în Nădlac. Ciocan va fi trimis probabil la Brașov. Totuși sunt de ceva folos și mamelucii guvernului.

— **Alegere.** Deputat sinodal pentru cercul Geoagiu a fost ales unanim dl Dr. Ioan Margita, avocat în Geoagiu, unul dintre tinerii noștri advocați de valoare. Il felicităm și felicităm și cercul electoral.

Ținem să înregistrăm ceva și din preluatul alegerii: secretarul I. P. S. Sale dlui Mitropolit Metianu înundase cu scrisori cercul, căutând să înduplece alegătorii în favorul dlui Dr. A. Munteanu din Orăștie, care nici din puterile proprii, nici ajutat de protopopul Domșa și Mitropolitul dela Sibiu n'a reușit să intre în Sinod la alegerile generale. N'a reușit nici acum... Incet, dar se face și în archidieceasă selectiune.

— **Constanța Hodoș.** „Voința Națională“ scrie: Repetițiile pieselor „Aur“... și „Mântuire“ ale d-nei Constanța Hodoș continuă regulat pe scena teatrului Național, promițând numeroșilor

doritori cari s'au grăbit să-și reție bilete pentru seara de Marți 9 Martie, una din cele mai reușite reprezentări din stagiunea aceasta.

Cu această ocazie publicului îi va fi îngăduit să mai auză odată răsădind pe scena teatrului Național o limbă curat românească, în care sunt exprimate cele mai sincere și mișcătoare sbuciumări ale sufletului omenesc.

In scurt, un indoit succes, literar și dramatic, în perspectivă.

— **Promovare.** Anunțăm cu plăcere că dl Aurel Janou a fost promovat Sâmbătă de doctor în științele politice la universitatea din Cluj.

Felicitările noastre!

— **Hotărâre înțeleaptă.** In sinodul protopopesc al Iliei, ținut luna trecută, discutându-se asupra lipsei mari de învățători calificați, cum și de preoți, — s'a luat hotărârea, ca fiecare preot să stăruie în satul său pe lângă oamenii cu stare mai bună, să-și dea copil la școală mai mare, în gimnaziu, și apoi să îl ducă la teologie și pedagogie, crescându-și astfel din mijlocul lor tineri potriviți și calificați a ocupa posturile de preoți și învățători din tract.

In sinoadele viitoare se va da raport scribătoresc și cu laudă despre cei-ce au putut îndupleca din satul lor pe unii ori alții la acest lucru bun! Bună hotărâre! („Libertatea“)

— **„Ține-ți gura“.**... Ediția de Sâmbătă seara a ziarului socialist „Munkás Híradó“ comunică un fapt foarte caracteristic pentru ministrul președinte Tisza. Comunicatul este următorul:

Din Salgotarján pentru greva din urmă 40 de muncitori au fost escortați de solgăbiru din comună. Grevă — zic muncitorii — a fost arangiată de direcțiunea însăși, ca să aibă motiv a împedeca organizarea. Domni străini au capacitat pe un miner, să-și hotărască colegii a se pune în grevă, spunându-i că în țeara întreagă a izbucnit greva minerilor. Muncitorii seduși, deși deja a doua zi, au început munca și d'atunci nu s'au mai întemplat nimica — o campanie de soldați a fost adusă la fața locului și cu ajutorul acestora au fost deținuți toți muncitorii, cari au participat vreodată la ceva mișcare. Nu mai puțin de cât 120 oameni au fost prinși. Societatea pe toți aceștia i-a scos din serviciu și poliția s'a dus la toți proprietarii de casă la cari locuiau muncitorii, silindu-i să le abzeacă locuințele. Dintre cei 120 deținuți, 40 de inși au fost apoi escortați din Salgotarján pe cuvântul că sunt fără ocupație și pentru-că au recunoscut că sunt socialiști. Muncitorii escortați au venit la Budapesta și sub conducerea unui încredințat al partidului social-democrat s'au prezentat la ministrul președinte Tisza, la audiență. Oratorul deputațiunii arată cum 120 de familii sunt fără existență și relevă nedreptatea ci li-s'a făcut celor 40 cari au fost escortați de autorități. Ministrul președinte a întrerupt pe vorbitor și a declarat că toate s'au făcut conform îndrumărilor sale; muncitorii s'au pus în grevă și dînsul a dat ordin că turburările să se zadărnicească cu orice mijloc. Oratorul deputațiunii la asta a reflectat următoarele:

— Escelență! Binevoii cel puțin a asculta pe oamenii aceștia să Vă spună ce nedreptate li-s'a făcut.

Ministrul președinte enervat s'a răstit asupra acestuia:

— **„Ține-ți gura!“**

Cu asta s'a întors și a arătat deputației spatele. Membrii deputațiunii s'au uitat uimiți după ministrul ce dispăruse, pe urmă au plecat. Mulți dintre mirenii cu lacrimi în ochi au părăsit pompoasele saloane.

— **Turburările în Zagreb.** In capitala Croației ear e conturbată pacea. Dum, nainte de amiază adică universitarii rusofili în unire cu sârbii în sunetele de cântări naționale au mers până naintea casei doctorului Frank, unde au produs o larmă infernală. Demonștranzii înarmați cu ciomege au început apoi cu o ploaie de pietrii asupra casei lui Frank. Partidele contrare se întâlniră în sfârșit și se luară la bătăle așa, că a fost necesitate de intervenție polițială cu arma. După-ce demonștranzii au fost ri-

sipiți, poliția s'a postat naintea casei lui Frank, redacțiunii Obzor, edificiul de bancă sârbesc, ocupând toate locurile, cari erau amenințate de demonștranzii. Pe strade circula patrulă, deoarece-ce este teamă, ca turburările se vor repeți de seară în măsură și mai mare.

După amiază demonstrațiunea a continuat. Studenții s'au adunat naintea statuei lui Jellasic, cântând imnul național. In timpul cântăreii pe strada Valeria au apărut contra demonștranzii, asvirlind asupra lor cu pietri, ceea-ce provocă o aspră bătăe. Situațiunea presentă același aspect, ca cu ocaziuni demonstrațiunilor din anul trecut.

— **Logodnă.** Anunțăm cu deosebită plăcere logodna d-lui Emanuel R. Bărbăș comptabil la Cassa de păstrare din Sasca-Montană cu gentila Domnișoară Octavia-Veturia-Victoria Stoica din Abrud.

Călduroase felicitări!

— **Cărtuș de dinamită — explodată.** S'anunță din Milano, că in casa inginerului d'acolo cu numele Mistaglia, s'a întemplat o mare nefericire. Ingerul arăta familiei un cărtuș de dinamită pentru pescărit, când de odată cărtușul a explodată. Dinamita l-a omorât pe inginer, iar alți doi membri ai familiei au suferit grave contusuni.

— **Curs de contabilitate pentru meseriașii.** Vineri 11 Martie a. e., la ora 8 seara s'a inaugurat la „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ cursul pe contabilitate pentru măestri și sodali. Scopul acestuia este a instrua în purtarea socotelilor și a corespondenței necesare fiecărui meseriaș. Instrucțiunea a binevoit a o lua asupra-și dl Ioan Vătășan, funcționarul la „Albina“. La inaugurarea au participat, pe lângă 30 membri, măestri și sodali, înscriși la curs, comitetul Reuniunii în frunte cu pres. V. Tordășianu. Cursul se ține in fiecare Miercuri și Vineri la ora 8 seara. In acest scop localul e prevăzută cu bănci școlare, cu tablă de păreț etc. Prin această întreprindere Reuniunea săvârșește o lucrare culturală de mare importanță, căreia i-a dat expresie atât dl Vătășan cât și presidentul Reuniunii.

— **Sinuciderea unui politician austriac.** Se telegrafează din Viena că Dr. Iorstorff Ulrich cavalier, membru în Dieta provincială din Moravia, Sâmbătă după-amează a sărit dela etagiul II al locuinței sale pe trotuar și a murit la moment. Vestea nenorocirei a produs regrete generale în Reichsrath. Iorstorff și-a luat viața, după o versiune, într'un moment de întunecare a minții, ear după o altă versiune pentru derangiere materială.

— **Sinuciderea unui jude francez.** Se telegrafează din Paris, că judele de tribunal din Lyon, Meyer care era acusat că a jucat bacara fals și pentru aceasta a fost tras în disciplinar, s'a sinucis.

— **Moartea ducelui de Cambridge.** Prințul George Frideric, duce de Cambridge, născut la Londra la 26 Martie 1819, membru al camerei pairilor, a murit la Londra Vineri dimineața.

Ducele de Cambridge, a luat parte la războiul din Crimeea, ca comandant al diviziei I din armata engleză. S'a distins la Alma, Balaklava și Inkermann.

Fu numit în 1856 comandant șef al armatei de uscat, apoi feld-mareșal în 1862.

Căsătoria sa morganatică cu Louise Farelbrother, artistă, care n'a fost recunoscută de regina Victoria a făcut mult șgomot. Copiii ducelui de Cambridge poartă numele de Fitz Georges.

— **Moarte aparentă.** Din Drezda se comunică un cas de moarte aparentă, care a produs multă senzație. O fetiță de 12 ani a fost declarată de moartă din partea agentului care constată moartea. A fost transportată la morgă depusă într'un sicriu și între luminări când deodată cu câte-va minute înainte de a fi dusă la groapă, și-a deschis ochii și a început să vorbească. Spaima celor din jurul ei a fost de nedescris. Abea câți-va, mai curajoși s'au apropiat de fetiță, pe care au dus-o apoi acasă și a fost luată în îngrijire. Medicii speră să fie scăpată.

— **Di Ioan Pișlea,** profesor la școala de specialitate c. și r. de sculptură din Câmpu-lung (Bucovina), pătruns de importanța cauzei clasei meseriașilor noștri a dăruit fondului de 20 fileri întemeiat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor noștri, suma de 20 cor.: la același fond a dăruit dl Zenovie Popovici, învățătoriu în Reșinari 1 cor., și Vic. Tordășianu, 10 fil.

— **O nouă fundațiune a lui Andrei Carnegie.** Despre regele oțelului, miliardarul Andrei Carnegie, care din simplu învățăcel de lăcătar a ajuns la o avuție colosală, ear sosește o nouate din țeara transatlantică. Până când alți milionari și miliardari americani cumulează la tesaur peste tesaur, ori fac adevărata risipă din bogăția fie moștenită fie câștigată de ei înșiși pentru diferite caprițe, până atunci liberalul Carnegie face fundațiune, întințează universități și biblioteci, ajutură diferite societăți etc. servește cu un cuvânt scopului filantropic.

Cum se vestește din New-York, nobilul iubitor de oameni a dăruit 2½ milioane de dolari pentru înființarea unui colegiu pe seama inginerilor, tehnicilor și electrotehnicilor. — Este adevărat, că dacă Carnegie alteum nu putea să-și procure renume in istoria culturală a patriei sale, apoi de sigur, că in calitate de Mecena ocupă locul de frunte.

— **Despre ce vorbește femeea.** Vorbirea ce e drept, servește după părerea lui Talleyrand pentru a ne ascunde cugetele, dar in sfârșit nu tot omul este atât de politicos să facă secrete de opiniile sale diferite ce îl preocupă, ci le tradă fără nici un scrupul. Drept aceea nu este fără de folos ori chiar indiferent, a-ți lua osteneala și a face observarea cari gânduri preocupă pe om mai ales, in cazul de față pe femeie. Un observator german, care a avut timp să se ocupe și cu o atare statistică, a făcut următoarele experiențe. Anume dintre 100 de femei pe 20 le-a surprins in discurs despre servitoare; pe 13 despre copii, pe 15 despre vecini, pe 10 despre distracție, pe 5 despre morburii și religioane; pe 18 despre diferite chestii Primul loc îl ocupă așa dar tema despre servitoare, al doilea tema despre copii, ceea-ce presintă in lumină destul de favorabilă o femeie germană de casă Foarte de favorabilă, ori poate chiar favorabilă (cum o ia) pentru bărbați se presentă tema asupra lor, despre cari foarte puțin s'a vorbit. Probabil că numai puțin bine ori puțin rău au putut spune despre ei sârmanii.

— **Durere de stomac. Sgârșciuri de stomac, durere greu de stomac, la boale de stomac învechite și împotriva lipsei de apetit, mijloc sigur. Purgativ sigur, inerția cronică a intestinului gros, la lipsa de scaun purgativ fără dureri, este thea întăritoare de stomac „Centauria“ a farmacistului Kossuth.**

Cutia de probă 1 cor. 20 fil.

Cutia mare . . . 2 cor. — —

In contra tusei, catarului (troahnă) răgușelei, flegmei și iritațiunii gâtului este de un efect eminent, pastilele de pept »Senega.« Prețul 1 cor. Se pot căpeta in farmacia la »Maria Fecioară« a farmacistului Kossuth Pál, Arad, piața Boros-Béni Nr. 15.

— **Coruri bărbătești,** cvarteturi de Trifon Lugojanu:

1. Calea mândrei și Dorul, 1 — cor.

2. Învierea (poesia de Eminescu) — 2 cor.

De vânzare la librăria Petru Simtion în Arad și la autor (profesor seminarial).

— **Se caută pentru una dintre cele mai mari și renumite bănci de asigurare domni inteligenți, cari până acum nu s'au ocupat cu asigurări, — in loc și in provincie, cu plată fixă și mare venit lateral. Ofertele sunt a se trimite sub »Fixum« la administrația foii »Tribuna.«**

— **Sămânțe bune.** Cine își iubeste grădina și vrea să se bucure de cele mai frumoase flori și legume, să-și cumpere semințe dela furnisorul curței regale Edmund

Mouthner în Budapesta. Str. Rottenbiler Nr. 33, care trimite gratuit la dorința ori-cui catalogul ilustrat pe 226 de pagini, și care indică prețurile. Acesta conține pe lângă semințele cele mai excelente, o mulțime de flori și legume interesante și surprinzătoare, cu stil perfect maghiar și român se primește numai decât în cancelaria avocatului.

Intimpinare.

Primum următoarele cu recercarea să le publicăm:

În foaia „Tribuna“ Nr 26 a. c. a apărut un articol vătămător contra persoanei mele, la care grăbesc năntea publicității a răspunde celui, care din tufă face larmă, afirmă neadevăruri, și îmi vatămă onoarea. La prima citire m'a atins cu greu cuprinsul articolului, dar fiind convins că de 28 de ani, de când servesc ca notar comunal, trecutul meu până acuma este nepătat, ba pot zice; că spre stricarea și dauna comune or din acest notariat și a omeimei până acuma nici-odată n'am comis nica, ear ce spre binele și folosul comunelor am făcut în decursul serviciului meu, aceia nu voesc eu a aminti, căci știu și pot dovedi comunele. Asemenea pot zice; că atât cu purtarea mea ca om și ca dirigător cât și cu conducerea oficialului ca notar, superiorilor mei până acuma nici-odată rușine, neplăceri și neîndestulare nu le-am cauzat. De aceea fie sigur cel-ce m'a atacat, că atacurile sale neadevărate nu îmi va clătina nici onoarea nici poziția mea.

Causa mișcărilor contra înv. I. Barzu devine de acolo, că de când dînsul a ajuns de învățător în comuna Șistaroveț, de atunci încolo a început pacea și liniștea a se turbura. În anul 1899 I. Barzu la toate forurile bisericești și politice a acuzat comuna, că i datorează peste 1000 fl. în salariu, și vre-o sută șeptezeci-și-trei metri de lemne adecă mai mult, cât de facto figurase restanția contribuenților de cult în comună. La acuzele multe comuna respective comitetul parochial a hotărît liquidarea socoților culturale dela anul 1894—1899, și cu efectuarea liquidării m'a încredințat pe mine ca pe notarul comunei; am și primit dar nu bucuos, apoi fără jurnal de încasare și spese, numai pe baza cvitelor și alte manuale a cassarilor am constatat, că are pretensiune în bani 2 fl. 87 cr. ear în lemne 132 de metri. Acest rezultat s'a așternut năntea comitetului și sinodului parochial și s'a și aprobat. La apelata înv. I. Barzu a liquidat de nou aceste socoți culturale părintele I. Vuiculescu, dl protopop V. Hamsea și dl exactor consistorial Dem. Muscan, cari liquidări și supracensurări au durat până la anul 1901, când și Ven. Consistor prin concludul său de sub N-rii 3718, 3719 și 3721 — 1901 a staverit pretensiunea restantă a lui I. Barzu, în salariu 2 fl. 87 cr. ear în lemne 104 metri, dar pentru încurcăturile și păcatele sale constatate în aceste socoți, dînsul n'a fost nici pedepsit nici dojenit și fiind-că liquidările au durat 2 ani de zile I. Barzu tot una a acuzat comuna la administrațiunea comitatensă, la inspectorul regesc, la pretură, apoi și prin avocatul Dr. Magdu a atacat și zălogit averea bisericii pentru pretensiunea sa neadevărata de 350 coroane salariu și 158 de metri de lemne.

Au conturbat și iritat spirite contra lui I. Barzu cele făcute de dînsul și în socoțile culturale pe anul 1902, unde la acusa comitetului și sinodului parochial dl D. Muscan investigând cauza în fața locului pe baza celor constatate învățătorul I. Barzu în anul 1903 1 Nov. a fost din partea Ven. Consistor, suspendat din post preventiv până la finirea investigărilor și aducerea sentinței meritoriale în cauza sa disciplinară.

Sub durata suspendării sale, înv. Iulian Barzu tot una se făluia, că nu-i pasă de nime în comună, că nu se închină la șubă și opincă și că nu peste mult timp va fi earăși repus în postul său, și ca să terorizeze pe acei indivizi cari cu ocașiunea investigărilor contra lui, au spus numai adevărul, s'a folosit de minuta convenirei cu dînsul ori pe stradă ori la casa comunala, și acolo provocând cu ei ceartă, cu martorii săi permanenți când pe unul când pe

altel a împrorocut pentru vătămăre de onoare și s'ne asupriți combinate de dînsul.

Când la 9 Martie st. n. conducătorul oficiului parochial a căpătat îndrumare, ca pe învățătorul suspendat I Barzu să-i repună iară numai provisor în postul său, aceasta procedură totu atăta a revoltat spiritele întregii comunități încât comitetul parochial întrunindu-se la o ședință extra-ordinară, au întrevănit la conducătorul oficiului parochial, ca să nu efectuească ordinul de repunere, pentru-că comitetul parochial îl va protesta și până ce va decide și sinodul parochial în această cauză, telegrafic a rugat pe Ven. Consistor, ca să revoace ordinul de suspendare, și până la finirea investigărilor și aducerea sentinței — cauza să o țină în suspens, a încunoștințat pe Ven. Consistor și despre aceea; că în aceasta cauză comună a întrevănit telegrafic la ministrul de cult și la inspectorul regesc. În 13 Martie n. fiind convocat sinodul parochial și pentru alte afaceri, cam circa 120 de membrii au luat parte, cari sus și tare au protestat ordinul de repunere a înv. I. Barzu, declarându-l de ilegal și vătămător, afară de 3 indivizi.

Mai departe au hotărît a se esmite din sinod cel puțin 50 de membrii cari cu petitul în mână să se prezinte năntea Ilustratului Sale Dînu Episcop și în numele comunității să roage revocarea ordinului de repunere și până la finirea investigărilor cauza să o țină în suspens, la care hotărâre în ziua următoare adecă 14 Martie au și plecat din comună 36 de membrii rugându-mă special și pe mine ca pe notarul comunității, să merg cu deputația la Arad. Acesta din dorință față de comună și în interesul adevărului am trebuit să primesc și să fac, asta este purul adevăr care întregă comună îl poate dovedi.

Execuția amintită contra lui I. Barzu nu eu ci un individ din comună a pus la cale, care fiind ca martore provocat de I. Barzu în procesul intentat de dînsul, contra lui Moise Neda, după ce condamnatul a solvit toate spesele și diurnele martorilor staverite prin județ acelea I. Barzu li-a ridicat și păpat, apoi fiind-că la mei multe proceșuri dînsul nu a voit a p'eda diurna respectivului, acela a fost constrins, pe cale execuțională a încassa dînsul.

Minciună infamă este și aceea afirmare, că eu aș fi împedecat solvirea salariului său pentru că cultul are cassarul său separat salariul învățătoresc nu m'a privit pe mine. Așa dar ia la cunoștință, că până ce nu ești afară la vedere, să te cunoști și știu că cine ești, până atunci la un alt răspuns nu mă voi mai dămite.

T. Suricescu.

Sfaturi bune.

Contra nasului lucitor. Când nasul vă lucește, e de sigur neplăcut. De aceea, cred că o să vă fie pu pe plac dându-vă un leac ușor ca să scăpați de lucirea nasului.

Iată ce să faceți: spălați nasul cu apă cât se poate mai caldă, care să fie alcoolizată ușor cu apă de Colonia. Asta-i totul.

Firește, să vă fericiți să puneți pe obraz corpuri grase, și când vă ștergeți, s'o faceți ușurel, nu apăsând.

*

Buze roșii. De sigur, tare ați dori să aveți buze roșii. Vă recomand următorul procedeu:

După-ce vă faceți toaleta, turnați câteva picături de apă de Colonia pe buze, frecați cu o servietă cam târnică, și o să căpătați buze roșii.

Am cunoscut o persoană care, pentru a-și face buzele roșii, mesteca nucleu de coca, dar nu afirm că acest procedeu ar fi eficace.

Coafor.

Economie.

Pentru prășitorii de vite. Vestim prin aceasta pe cei interesați că comisiunea economică a comitatului nostru a pus la dispoziția Reuniunii noastre agricole din fondul pentru prășila vitelor suma de 1792 cor. 50 fil., politice cum și pentru micii proprietari împrumuturi ieftine și re-petrările de vaci de prășilă, făcută cu întrevănitul inspectoratului districtual pentru prășila vitelor și cu concursul subscrișului comitet.

În vederea espoziției, împreunate cu lângă de vite de prășilă (al XV-lea) și cu împărțire de premii în bani, ce'l va ține comisiunea economică a comitatului nostru, la 6 și 7 Aprilie n. c., aici în Sibiu, vestim pe această cale pe economii nostri din acest comitat, cari ar dori să se provadă cu vaci de prășilă, că comitetul le-a coardă împrumuturi pe lângă garanță deplină și cu percente reduse și replătibile în rate scurte. Căerile în acest scop să se trimită la adresa subscrișului comitet. Sibiu, 17 Martie n. 1904. Comitetul „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“. D. Comșa, president, Victor Tordășianu, secretariu.

*

O voce maghiară despre băncile noastre. Ne-am obișnuit deja, că de câte-ori organele presei maghiare se ocupă de băncile noastre, să dăm nu numai de cele mai tendențioase și ostile exectorațiuni, ci și de cele mai imposibile denaturări a stărilor adevărate. Cu atât mai multă atențiune merita casurile excepționale, cari fo'i maghiare vorbesc despre băncile noastre cu obiectivitate și bunăvoință. O asemenea ceptiune arată un articol apărut în „Debrecz en Függelien Ujság“ din 6 Martie a. c., care se ocupă în special de „Albina“ și de munificența cu care acest institut sprigineste întreprinderi culturale ale poporului. După-ce arată cu călăuză jertfele ce „Albina“ le-a adus dela înființarea ei pentru scopuri de binefacere, „Debrecz en Függelien Ujság“ își încheia articolul cu următoarele:

„Direcțiunea „Albinei“, în raportul ei de la adunarea gen. din 1903 se plânge, că băncile noastre sunt învinuite de presa maghiară cu tendențe antimaghiare. Noi în lipsa de date concrete — nu putem nici confirma, nici nega ceea-ce susține presa maghiară. Ne credem datorii a declara, că fie acele învinuiri adevărate ori nu, prin simplul fapt că sbierăm și vătăm ca niște impotenți, nu vom merge înaintea. Cine are timp pentru văietări, n'are timp pentru muncă! Munificența „Albinei“ pentru scopuri culturale ar trebui s'o imiteze și instituturile maghiare! Dacă „Albina“ cumpără pământ pentru Românii, n'avem să-i facem altă obiectivă, decât că ori-ce naționalitate are dreptul natural și chiar datorința pentru conservarea proprie de a ajuta pe conaționalii săi cu toate mijloacele legale. Cumpere pământ și băncile maghiare spre a-l parcella și împărți între țărani maghiari. Asta o putem aștepta dela băncile noastre, ear nu dela „Albina“! Să mai înducem pretențiile noastre, și atunci nu ne lua moșia nici „Albina“ nici altcineva, și nu vom avea motive de a ne mai plânge în contra ei“.

Ar fi de dorit ca aceste vederi să străbăta în circuri cât mai largi.

Act de recunoștință.

Subscrișii erezi după repausatul domn Isidor Procopian fost paroch în Dorna Căndueni ne ținem de plăcuta datorință a exprima băncii gen. de asigurare „Transilvania“ în Sibiu, recunoștința și mulțumirile noastre pentru lichidarea culantă a capitalului de 16000 cor. asigurat pe vieața susnumitului, și ne folosim de aceasta ocașie pentru a recomanda cu toată căldura acest institut publicului asigurator.

Dorna Vatra, 5 Martie 1904.

(Bucovina)

Aurel Procopian, m. p. Claudio Zalosielki, m. p.

Procopian, m. p. Blanco Pop, m. p.

Procopian, m. p.

POSTA REDACȚIUNEI.

I. P. Răfina. N'am mai răspuns, pentru-că acel post a fost ocupat îndată.

Se caută un practicant în farmacia lui Ignatie Fűszfás, farmacist în Caransebeș, recerându-se poșederea limbei române.

Caransebeș, 20/III 1904.

Cu stimă:

Ignatie Fűszfás,
farmacist.

Piane, pianine și note musicale

se găsesc în depositul meu înființat în anul 1850 cu prețurile cele mai moderate, la dorință în rate, eventual pentru

● închiriat cu luna. ●

Pianele mele sunt din fabricile: Bösendorfer, Ehrbar, Hoffmann, Kern, Krämer, Koch și Korselt, Luner Lyra, Petrof, Proksch, Schnabel, Stelzhammer, Stingl, Schweighoffer, Thek și Wetzely.

— Primesc reparări și acordări de piane. —

In biblioteca mea de impunutare taxa lunară pentru cetit este 1.60 cor. pe lună. De volum 10 filerl.

IOSIF CRISPIN

Arad, str. Deák-Ferencz Nr. 28.
99 1-12

„Mureșanul”

institut de credit și economii, societate pe acții în
MARIA-RADNA.

Fundat și deschis în 15 Noemvrie 1897.

Capital social fl. 40.000, în 400 acții de fl. 100.

Acoardă: credite personale pe cambii; credite pe cambii cu acoperire hipotecară; credite pe obligațiuni de stat pe fl. 50; și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

Dirrecțiunea.

In binevoitoarea atențiune celor ce zidesc!

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public. că am deschis în

Arad, str. Csernovits Péter Nr. 14.

un birou pentru

Intreprinderi de zidire

Primește tot felul de comanda și proiecte de zidiri: case, fabrici, biserici, școli, cripte, școale etc., în ori ce stil; primește tot felul de reparaturi și ori-ce transformare și estimare de zidiri pe lângă prețurile cele mai echitabile.

Fiindu-mi scopul a bine-merita de încrederea On. public prin praxa-mi îndelungată și cunoștințele-mi speciale pe lângă prețuri convenabile, — precum și prin îndeplinirea repede a comanda, apelez prin aceasta la binevoitorul sprigin al On. public.

Cu stimă:

Kondorossy Kálmán.

Planuri, bugete gratuite.

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactor. 1045 93—

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până la cea mai de lux. — Comandele din loc și provincă se efectuează prompt și punctal. — Lueru bun și solid. Prețuri moderate. Serviciu punctal.

Cel mai eștin isvor de cumpărare în una din cele mai mari prăvălii de

Oroloage și giuvaricale

din Arad.

Pentru prețuri ne mai pomenite se pot căpăta la

Deutsch Izidor,

clășornicar și juvaergiu

Arad, strada Templom.

(Palatul minoritilor).

Oroloage de aur p. bărbați dela 18 fl. în sus

„ „ „ dame „ 12 „ „ „

„ argint „ bărbați „ 5 „ „ „

„ „ „ dame „ 6 „ „ „

„ oțel și nikel „ 2 „ „ „

Oroloage cu pendula în rate pe lângă
1005 134— aceleași prețuri.

Primește și schimb obiecte de lux, cumpără pe lângă prețul cel mai înalt posibil, aur și argint căleat.

— Telefon n-rul 438. —

Industria de lumină de ceară

St. Antonius

I. NEUHOLD & Comp.

Timișoara.

Str. Hunyadi, Batthányi, p. Dózsa,
colț cu statua sf. Maria.

143 7-30

Fabrică de lumină de ceară artificială.

Distinsă cu premiul statului și cu lauda personală a M. S. Regelui.

■ Fără fum și fără scurgere. ■

— Continuu lumină frumoasă. —

Comande se pot face mai simplu prin postă.

Cumpărăm ceară galbină de albine.

Telefon Nr. 622.

Recomandându-ne în atențiunea On. Public și a On. preoșimii cu cele mai bune lumină de ceară din patrie.

Cu toată stima:

I. NEUHOLD & Comp.

Să primesc zidiri de case de locuit și de închiriat și de lângă achitare în rate.

Indată efect surprinzătoriu!

Nou! Jahner-Crème fără grăsime. Nou!

Mai nou product higienic pentru infrumșetarea și nobilitarea pielii.

Efectul indată fără esemplu consistă prin aceea, cumcă pelea obrazului, prin aceeași ușoară încordare, consistă asemenea unei netezimi de marmor alb și fineță, care acū nicī prin un alt mijloc de infrumșetare nu s'a dobândit.

Un mijloc de infrumșetare prin însușirea aceasta cum e Jahner.

Crème fără grăsime agitează în tot locul o senzațiune insuficientă. Mai perfect pe terenul pentru ingrigirea infrumșetării. Nesticcios! În moment efect.

Pe timpul întrebunțării dispar pestă galbene, bube de infirmități, bubițe, sgrăbunțe și altele pentru necurățirea pielii.

Netezește sbărciturī și semn de hubat, acordă însuși la persoane mai bătrâne o culoare de obraz jună proaspătă și grațioasă; obrazul, grumazul, brațele și mâinile conservă o frumșetă frapantă și o culoare drăgostoasă.

Jahner-Crème fără grăsime s'a poate mai virtos zina cu succes a se întrebunța. Nu conține nici argint viu, nici plumb. 1 tegulă 1 coroană.

Jahner s'a p u n. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea pielii, este liber de ori-ce aspreală și esereită influința cea mai binefăcătoare asupra pielii. La întrebunțarea Jahner-pomadeli trebuie mai întâiu să spălăm cu acest săpun, prin ce efectul pomadeli se năntăzește foarte esențial. 1 dbr. 60 fleri.

Jahner p u d e r. Jahner-puderi este nedisputaver non plus ultra a tuturor puderilor. Este un pudor pentru bal, salon, de toate zilele precum și pentru infrumșetarea pelei, care are însușirea nu numai de a scoperi, ci este și absolut nesticcios. Jahner-puderi este un product perfecționat, care în privința bunătății a fineței și a nepernișosității este asemenea ori-cărui pudor indigen și din țări externe. Pentru blondine s'a la-rosa s'au alb; pentru brunete (chamois, galbeniu) rosa sau alb. 1 șatula 1 coroană.

Jahner a p a d e g u r ă. Cel ce-si spală gura regulat seara și dimineața cu Jahner apa de gură nu va avea nici-când dinți găuroși și delatură durerea de dinți. Nu se poate destul recomanda la carne burețioasă al dinților. Toomal așa se potrivește la dinți cu rădăcini clătinate. Un mijloc sigur contra cărnii dinților ușor sângeroase. Contra putrezirii cărnii dinților. La dureri de dinți reumatice. Foarte prețioasă este la înlăturarea respirațiunii rău mirositoare. 1 sticlă 1 coroană 40 fleri.

Jahner p a s t a d e d i n ț i. Liber de săpun. Mai toate persoanele cari întrebunțază pasta cu săpun conținătoare, au la marginea dinților o peatră acră cafeniu deschis; carnea dinților e moale și ușor sângeroasă! Este dară a se recomanda tuturor, cari țin la valoarea dinților sănătoși și frumoși Jahner pastă de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner p o m a d ă p e n t r u c r e ș t e r e a p ă r u l u i. 1 Tegula 2 coroane.

Jahner e s e n ț i a d e p ă r. Aceasta întărește perii deja clătinați, înaintează în mare măsură creșterea și contribuie hotărît la deplina înlăturare a mătreței din cap. 1 sticlă 1 coroană 60 fleri.

Jahner v ă p s e a l ă d e p ă r. Resultat reușit! Nu descolorează! Culoare naturală a părului! Cel mai nou nesticcios mijloc care indată după prima întrebunțare recăștigă culoare naturală a părului încăruntit, alb și roșu, precum părul din barbă și sprâncene, după plac brunetă și neagră sau blondină. Aplicarea este foarte simplă și este alăturată în instrucțiunea dată fie-cărui etui. O neisbândă a coloritului după precisa instrucțiune de întrebunțare de sigur nu s'a întărit.

La cumpărare să se spună apriat ce culoare se poștește (negru, brunet sau bēl) pentru părul încăruntit. Un carton 4 cor.

Jahner a p ă b l o n d i n ă. Părul nu prea frumos bēl, roșu și brunet s'a poate în timp foarte scurt bēl-auriu colora. Apa blondina este pe deplin nesticciosă, fluidul e fără culoare și miros, care nu colorează nici pelea, dar nici pânzăturile albe. 1 sticlă 4 coroane.

Părul alb nu s'a poate cu apa blondina colora. Pentru părul alb se convine numai Jahner vapseală de păr.

MIJLOC DE VINDECARE.

Tusă. Bomboane de Dr. Oppolzer. Un mijloc foarte aprobat contra catarhului a organelor de respirat, contra tusei, răgușelei, contra gâdelării în ghit, catarhului de plămâni, a respirației grele. 1 șatula 80 fleri.

Fluidul pentru Rheumatism și Gicht a lui Dr. Hoffmann. Un mijloc aprobat încă de mulți ani contra Gichtului, Rheuma, dureri de nervi, Neuralgia, Rheuma, în mușcui, Exudate, Ischias, Scărânțirea unor membre, înțepenirea mușcuiilor și coardelor chilaviturilor și durerilor din crucea spatelui. 1 sticlă 80.

Pilulele curățitoare de sânge a lui Dr. James. Pilulele acestea curățesc sângele, iritează activitatea mașelor și înaintează mișcarea scaunului, depărtează toate sucurile rele, ferea stricată și rămășițele rămase din alte beteșuguri. 1 boiță 80 fleri.

Balsam de Dr. James. Balsamul acesta încălzește rânza și sângele îngreoiat, depărtează acri-ciunea, flegma și ferea superficială și prin aceasta produce o mistuire proaspătă, prin urmare aduce mistuirea rânzei (stomachului) în mișcare nouă și escită pofta la mâncare și beutură. Balsamul acesta depărtează vânturile, sporește activitatea intestinelor, delatură ridicarea din stomach, amărăciunea, greața de cap și amețiala. 1 sticlă 80 fleri.

Unsoare de rie a prof. Kaposi. Această unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la rie ci și la tot felul de exorescenții a pielii. 1 tegulă 1 coroană.

141 3-16

Comandele să se adreseze la

RUDOLF JAHNER, apotecariu.

Temesvár-Fabrics strada principală Nr. 70.

Strămutare de local.

Aducem la binevoitoarea cunoștință a p. t. prietenilor ai pravăliei noastre, și a tuturor acelor domni, cari până aci ne-au onorat cu comandele lor, că

Pravălia noastră de tapiserie și mobile,

care există de 28 ani

am strămutat-o din casa Nadasdy de pe piața Libertății,

în strada Forray Nr. 6

Nr. 170 2-5

(casa proprie)

unde avem permanent în deposit mare număr de tapete, mobile de tot stilul, cari s'a pot lucra și după desenuri.

Obducem mese de biliard atât în loc cât și în provincie.

Serviciu prompt și solid.

Rugăm binevoitorul sprigin al On. public și pe mai de parte.

Cu toată stima

N-rul telef. în loc și provincie 132.

Berán Antal și fiul.

ARAD, Tipografia Aurel Popovici-Barcian.

Stofe moderne

pentru toamnă și iarnă

e în interesul damelor să-și cumpere numai după ce a văzut

Noutățile moderne

din pravălia mea, a căror prețuri

fără

concurența

Cumpărări

avantajoase.

Stofe de Cybelin, lățime 120 cm.

„ lucii pentru dame „ 120

„ tesătura noduroasa „ 120

„ late, negre și colori „ 140

CATIFEA

pentru spălat.

modele admirabile.

Flanel francez și

barchet p. spălat.

91 24-

Pravălia de mode alui

SINGER

SÁNDOR

(Casa Fischer Eliz).

In provinciă trimitem

mastre gratuit